

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΟΜΠ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. Έκφραση Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Β΄ τεύχος, αναθεωρημένη έκδοση, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016 =ΕΕ Α΄
2. Έκφραση Έκθεση για το Γενικό Λύκειο, Θεματικοί Κύκλοι, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016 =ΘΚ
3. Γλωσσικές ασκήσεις, Γενικό Λύκειο, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016 =ΓΑ
4. Πολιτική Αγωγή Β΄ Λυκείου, ΥΑΠ =ΠΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση **να κατανοούν, να παράγουν και να μετασχηματίζουν** προφορικά/γραφικά κείμενα που ανήκουν σε ποικίλα κειμενικά είδη και **να αξιολογούν** την αποτελεσματικότητά τους.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ - ΕΝΟΤΗΤΕΣ****Θεματικές Ενότητες:**

- 1) Κοινωνικός Αποκλεισμός – Ρατσισμός (Διακρίσεις – Προκαταλήψεις)
- 2) Εργασία – Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Ανεργία

▪ **Κειμενικοί τύποι:**

- ✓ Επιχειρηματολογία

(Τρόποι και Μέσα Πειθούς: Επίκληση στη Λογική/στην Αυθεντία/στο Συναίσθημα)

▪ **Κειμενικά είδη για κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου:**

- ✓ Κείμενα για κατανόηση και επεξεργασία: π.χ. γραπτά, γλωσσικά/μη γλωσσικά, μονοτροπικά/πολυτροπικά, ασυνεχή, στα κειμενικά είδη του Άρθρου, της Επίσημης Επιστολής, της Ομιλίας, του Δοκιμίου, της συνέντευξης κ.λπ.
- ✓ Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου στα κειμενικά είδη του Άρθρου, της Επίσημης Επιστολής και της Ομιλίας, σε συνδυασμό με τις προαναφερθείσες Θεματικές Ενότητες

❖ **Κατά την επεξεργασία/μετατροπή/δημιουργία κειμένων ακολουθείται η μεθοδολογική αρχή της συνεξέτασης/διασύνδεσης μορφής - περιεχομένου. Εξετάζεται ο λειτουργικός ρόλος των γλωσσικών επιλογών του/της συγγραφέως και εφαρμόζεται σε κείμενα προφορικού και γραπτού λόγου των μαθητών/-τριών.**

- Επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο - Ιστορικότητα κειμένου
- Ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου και μορφής
- Ύφος - τρόποι ανίχνευσης ύφους, σημεία στίξης και λειτουργία, σκοπός
- Κριτική τοποθέτηση
- Σημειώσεις - Περίληψη γραπτού κειμένου

▪ **Οργάνωση Λόγου - Δομή κειμένου. Λειτουργία των γλωσσικών στοιχείων:**

Εξωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου, ανάλογα με τον κειμενικό τύπο και το κειμενικό είδος, Εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου και παραγράφου, Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου (αιτιολόγηση, σύγκριση-αντίθεση, αναλογία, παραδείγματα, διαίρεση και ορισμός) και Γλώσσα Αφήγησης και Επιχειρηματολογίας.

▪ **Εκφραστικά/ γλωσσικά μέσα και η λειτουργία τους:**

Κυριολεξία - Μεταφορά, Ενεργητική - Παθητική σύνταξη, Ρητορικά ερωτήματα, Ρηματικά πρόσωπα.

▪ Λεξιλόγιο:

Συνώνυμα, Αντώνυμα, Ετυμολογία, Πολυσημία, Παραγωγή-Σύνθεση

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα (1) διαγώνισμα ενενήντα (90΄) ΛΕΠΤΩΝ που περιλαμβάνει: 1. Παραγωγή Επικοινωνιακού Λόγου. 2. Αδίδακτο κείμενο για κατανόηση και σχετικές Παρατηρήσεις Περιεχομένου - Μορφής, καθώς και Γλωσσικές Ασκήσεις (βλ. σχετικές Οδηγίες για τη φιλοσοφία και τη δομή των εξεταστικών δοκιμίων).	1. Συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία. 2. Εργασίες και δραστηριότητες (κατ' οίκον και άλλες), που προάγουν την παραγωγή λόγου και την καλλιέργεια δεξιοτήτων. 3. Συμμετοχή σε Διαγωνισμούς ενδοσχολικούς, παγκύπριους ή και άλλους. 4. Σύντομες / μικρής διάρκειας γραπτές προειδοποιημένες ασκήσεις 5. Αυτοαξιολόγηση - Ετεροαξιολόγηση 6. Δημιουργικές Εργασίες (projects), μικρές ή μεγαλύτερες, ατομικές ή ομαδικές, με χαρακτηριστικό τους την καινοτομία και τη δημιουργικότητα, κατόπιν ανάθεσης και με την καθοδήγηση του/ της διδάσκοντα/ διδάσκουσας. Αξιολογείται το σύνολο της εργασίας από τη σύλληψη της ιδέας/του θέματος, την εκπόνηση

	έως και την παρουσίασή της στην ολομέλεια της τάξης. 7. Ψηφιακή Αξιολόγηση (πχ. διαδικτυακά κουίζ, διαδραστικές δραστηριότητες, ψηφιακές παρουσιάσεις).
--	--

ΕΝΙΑΙΑ ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΚΑΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΠΕΝΤΕ (135) ΛΕΠΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Β' Λυκείου διδάσκεται τρεις (3) περιόδους την εβδομάδα. Ο Προγραμματισμός του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Γλώσσας αναδιαμορφώθηκε, βάσει της συμβατότητας των Δεικτών Επιτυχίας – Δεικτών Επάρκειας (αφορούν i) Έννοιες/Πληροφορίες, ii) Δεξιότητες/Στρατηγικές Σκέψης και iii) Στάσεις/Αξίες) και των Δεικτών δια βίου μάθησης με τον διδακτικό χρόνο ανά τετράμηνο. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και εξορθολογισμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων τα προτεινόμενα δεν αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε απλή απομνημόνευση εννοιών και πληροφοριών και αναπαραγωγή γνώσης, αλλά σε παραγωγή γνώσης με έμφαση σε δεξιότητες κριτικής σκέψης αλλά και στάσεις, εκεί όπου ενδείκνυται. Οι περίοδοι διδασκαλίας που προτείνονται είναι ενδεικτικές. Επομένως, ο/η φιλόλογος μπορεί να επανεντάξει στη διδασκαλία του/της τους Δείκτες, τους οποίους δεν έχουν κατακτήσει οι μαθητές/-τριες του/της, διαφοροποιώντας τη διδασκαλία. Ειδικότερα, για την Β' Λυκείου, μπορεί να εστιάσει στη διδασκαλία της δομής και των τρόπων οργάνωσης της παραγράφου, της περίληψης, της Επιχειρηματολογίας (τρόποι και μέσα πειθούς), καθώς και διάφορων άλλων γλωσσικών φαινομένων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας διδάσκεται με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής - Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Διδάσκεται στοχευμένα, είναι επικοινωνιακά πλαίσιο με τρόπο δημιουργικό και ελκυστικό. Σκοπός είναι η έμφαση όχι μόνο σε έννοιες/πληροφορίες, αλλά η κατάκτηση των δεξιοτήτων της Κατανόησης και της Παραγωγής του Προφορικού και του Γραπτού Λόγου καθώς και της κριτικής σκέψης. Κατά την επεξεργασία/μετατροπή/δημιουργία κειμένων ακολουθείται η μεθοδολογική αρχή της συνεξέτασης/διασύνδεσης μορφής - περιεχομένου. Εξετάζεται ο λειτουργικός ρόλος των γλωσσικών επιλογών του/της συγγραφέως και εφαρμόζεται σε κείμενα προφορικού και γραπτού λόγου των μαθητών/-τριών.

Κατά τη διδασκαλία εφαρμόζονται μαθητοκεντρικές μορφές διδασκαλίας, αναδεικνύοντας και δίνοντας έμφαση στις δεξιότητες της κριτικής σκέψης· για παράδειγμα, η διερευνητική μορφή διδασκαλίας, κατά την οποία επιδιώκεται η ενεργοποίηση γόνιμης, δημιουργικής σκέψης, ικανότητας του/της μαθητή/-τριας για κατάκτηση της γνώσης, ο διάλογος, καθώς και η δραματοποίηση. Κατά τη διδασκαλία οι εκπαιδευτικοί είναι δυνατόν να επιλεγούν συνεργατικές ή ομαδοσυνεργατικές μορφές διδασκαλίας. Παρόλα αυτά, εννοείται ότι υπάρχει ευελιξία στην επιλογή ή και στον συνδυασμό μορφών διδασκαλίας που θα πρέπει να συνάδουν με τους εκάστοτε μαθησιακούς Δείκτες Επιτυχίας.

Ο/Η φιλόλογος αντλεί υλικό (κείμενα για σκοπούς επικαιροποίησης, λεξιλογικές ασκήσεις που συνάδουν με τη θεματολογία κ.ά.) από τα σχολικά εγχειρίδια, αλλά και από άλλες πηγές. Τα κείμενα αυτά χαρακτηρίζονται από γλωσσική ποιότητα και αρτιότητα και ανταποκρίνονται στη μαθησιακή ετοιμότητα, τα ενδιαφέροντα και την ηλικία των μαθητών/-τριών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο/Η φιλόλογος εφαρμόζει την αρχική - διαγνωστική αξιολόγηση (διάγνωση μαθησιακών αναγκών και βαθμού ετοιμότητας πρόσληψης),, έτσι ώστε να εντοπίσει τυχόν ελλείψεις, αδυναμίες των μαθητών του/της για να διαφοροποιήσει στη συνέχεια τη διδασκαλία του/της (*Διαμορφωτική αξιολόγηση*) και να αξιολογήσει τους/τις μαθητές/-τριες του/της (*Τελική Αξιολόγηση*). Ο/Η διδάσκων/-ουσα προσφέρει τη δυνατότητα παραγωγής προφορικών και γραπτών κειμένων που ανήκουν σε ποικίλους/α Κειμενικούς/ά Τύπους/Είδη και που απευθύνονται σε έναν πραγματικό αποδέκτη (αυθεντική αξιολόγηση). Οι μαθητές/-τριες αυτοαξιολογούν το κείμενό τους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και χρησιμοποιούν τεχνικές, όπως την *Τεχνική της Συλλογικής Επαναδιατύπωσης*, έτσι ώστε το τελικό κείμενό τους να γίνει κατάλληλο και

πιο αποτελεσματικό. Η τελική αξιολόγηση των μαθητών/τριών απορρέει από τη γραπτή και την προφορική/συντρέχουσα αξιολόγησή τους. Ως προς τη γραπτή αξιολόγηση, αυτή περιλαμβάνει το γραπτό Διαγώνισμα από τον/τη διδάσκοντα/-ουσα, καθώς και την **Ενιαία Τελική Προαγωγική Γραπτή Εξέταση**. Τα δοκίμια γραπτής αξιολόγησης έχουν δομηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να συνάδουν με τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας και τους Δείκτες δια βίου μάθησης. Οι μαθητές/-τριες αξιολογούνται στους άξονες του περιεχομένου και της μορφής, τόσο στην κατανόηση όσο και στην παραγωγή γραπτού λόγου. Οι μαθητές/-τριες αξιολογούνται και με εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης όπως π.χ εργασίες τύπου project, διαθεματικές εργασίες κ.ά.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1:

Οι πιο κάτω θεματικές ενότητες θα διδαχθούν με βάση την επικοινωνιακή – κειμενοκεντρική προσέγγιση μέσα από άγνωστα/αδίδακτα κείμενα τόσο στους άξονες του περιεχομένου και της μορφής, όσο και στην παραγωγή και μετασχηματισμό προφορικού/ γραπτού Λόγου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2:

Στη γ' στήλη παρατίθενται ορισμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς, ώστε να επιτευχθούν επιτυχώς τόσο οι Δείκτες Επιτυχίας-Επάρκειας όσο και οι Δείκτες της δια βίου μάθησης. Παράλληλα, προτείνονται ενδεικτικές πρακτικές ή/και δραστηριότητες που διασαφηνίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι υπό έμφαση δεξιότητες εντός των διδακτέων διδάσκονται και μπορούν να εφαρμοστούν για την κατάκτηση των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, στη γ' στήλη γίνεται παραπομπή σε συγκεκριμένα κείμενα. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει τόσο τον αριθμό, όσο και το είδος των αδιδακτων κειμένων που θα διδάξει στην τάξη του σύμφωνα με τους ΔΕ-ΔΕ. Έχει επίσης, τη δυνατότητα να διδάξει ένα κείμενο από τα πιο κάτω προτεινόμενα σχολικά εγχειρίδια, από τον ιστότοπο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας: <http://ellim.schools.ac.cy/index.php/el/> ή κείμενο δικής του επιλογής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3:

Διευκρινίζεται ότι οι πιο κάτω θεματικές ενότητες, αφού διδαχθούν άπαξ όπου δύναται θα πρέπει να διδάσκονται και συνδυαστικά. Το ίδιο ισχύει και για τα διάφορα γλωσσικά φαινόμενα, δηλαδή, αφού διδαχθούν άπαξ (επαγωγικά μέσα από κείμενα), θα γίνεται αναφορά (σπειροειδής μάθηση) και σε άλλα κείμενα άλλων θεματικών ενότητων. Σημειώνεται, παράλληλα, ότι στο επίκεντρο των πιο κάτω θεματικών ενότητων βρίσκεται η έννοια του **ενεργού πολίτη** (βλ. Πολιτότητα/Πολιτειότητα). Ως εκ τούτου, ο/η διδάσκων/-ουσα καλείται μέσα από τη

διδασκαλία των θεματικών ενοτήτων να καλλιεργήσει την κριτική και δημιουργική σκέψη των μαθητών/-τριών, ως υπεύθυνων πολιτών με αυτόνομη προσωπικότητα, με σεβασμό στη διαφορετικότητα, που ασκούν με συνέπεια τα δικαιώματά τους, αναλαμβάνοντας, παράλληλα και τις υποχρεώσεις τους, βασικά χαρακτηριστικά δηλαδή του ενεργού και δημοκρατικού πολίτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4:

Οι διδάσκοντες/-ουσες καλούνται να διδάξουν υποχρεωτικά τις εξής τέσσερις (4) θεματικές ενότητες, με τη σειρά που αναγράφεται στα πλαίσια μάθησης

Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ			
Κειμενικός Τύπος: Επιχειρηματολογία Θεματική Ενότητα: Κοινωνικός Αποκλεισμός - Ρατσισμός (Διακρίσεις - Προκαταλήψεις)			
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΟΡΦΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΛΟΓΟΥ		ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ / ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ / ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	ΠΕΡ. ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΥΠΟ ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
- Θέμα – Θεματολογία Στρατηγικές κατανόησης κειμένου (π.χ. ερωτήσεις ανοικτού - κλειστού τύπου) - Επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο - ιστορικότητα κειμένου - Μορφές - κώδικες - παράγοντες - τρόποι επικοινωνίας	- Κειμενικό είδος για παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου: Επίσημη Επιστολή - Εξωτερικά δομικά στοιχεία Κειμενικού Είδους - Εσωτερικά στοιχεία Κειμενικού Είδους (συνοχή – συνεκτικότητα)	➤ καλλιέργεια αναλυτικής και συνθετικής σκέψης <i>Ενδεικτικά: ό.π</i> ➤ καλλιέργεια κριτικής σκέψης/χρήση τεχνικών κριτικής αξιολόγησης (:αξιοποίηση μοντέλων διδασκαλίας και τεχνικών μέσω των οποίων καλλιεργείται η κριτική σκέψη: π.χ. επαγωγική	16

• Χαρακτηριστικά κειμενικού/-ών τύπου/ων (έμφαση στην Επιχειρηματολογία) Τρόποι και μέσα πειθούς: Επίκληση στη λογική, Επίκληση στην αυθεντία, Επίκληση στο συναίσθημα • Χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Ύφος, σκοπός • Σημεία στίξης (λειτουργία) • Κριτική τοποθέτηση (συνεξέταση - πολυφωνικών - κειμένων) • Εξωτερικά και Εσωτερικά δομικά στοιχεία του Κειμενικού Είδους • Δομικά στοιχεία παραγράφου (θεματική πρόταση - λεπτομέρειες – κατακλείδα) • Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου (αιτιολόγηση, σύγκριση-αντίθεση, αναλογία, παραδείγματα, διαίρεση και ορισμός) ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ • Γλώσσα Επιχειρηματολογίας (π.χ. ρητορικά ερωτήματα, παρατακτική – υποτακτική σύνδεση προτάσεων, ενεργητική – παθητική σύνταξη) • Εκφραστικά μέσα – σχήματα λόγου (π.χ μεταφορική χρήση της γλώσσας)	• Γλωσσικά χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Οργανωτικά πρότυπα Επιχειρηματολογίας (δομή επιχειρηματολογικού κειμένου) • Παραγωγή προφορικού/ γραπτού λόγου: - Περίληψη, -Παράγραφος -Ανάπτυξη παραγράφου	διδασκαλία, μαιευτική μέθοδος, ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, επικαιροποίηση) <i>Ενδεικτικά: ό.π</i> ➤ καλλιέργεια δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας (Λόγος – Αντίλογος – Σύνθεση) <i>Ενδεικτικά:</i> <i>-Μπορούν να συμμετέχουν σε αγώνες αντιλογίας και αυθόρμητου λόγου που αφορούν «μεγάλα ερωτήματα», τα οποία τίθενται άμεσα ή έμμεσα από τα κείμενα, όπως π.χ. «Γεννιέσαι ή γίνεσαι ρατσιστής;» (αγώνας αντιλογίας) / Αυθόρμητος λόγος με θέμα «Ρατσισμός: η σύγχρονη Λερναία Ύδρα»</i> ➤ ενίσχυση της προσληπτικής ικανότητας μέσω της διαμορφωτικής και εναλλακτικής αξιολόγησης ➤ εφαρμογή διερευνητικής μάθησης/ μέθοδος λύσης προβλήματος <i>Ενδεικτικά:</i> <i>- Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. Να αναζητήσουν προσωπικότητες που αφιέρωσαν όλη τους τη ζωή στον αγώνα κατά του ρατσισμού (π.χ Νέλσον Μαντέλα, Μάρτιν Λούθερ Κινγκ). Προτείνεται να συγκεντρώσουν τις αντίστοιχες πληροφορίες και να παρουσιάσουν οργανωμένα προς συζήτηση στην ολομέλεια τα δεδομένα της έρευνάς τους.</i>	
--	---	--	--

• Λεξιλόγιο: Ετυμολογία, Πολυσημία, Παραγωγή – Σύνθεση, Συνώνυμα – Αντώνυμα		➤ συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης: μαθητοκεντρικό μοντέλο διδασκαλίας, ομαδοσυνεργατική μάθηση, πρακτική της «ενσυναίσθησης», τάξη-«εργαστήριο», εκπαιδευτική διαδικασία ως εμπειρία «έρευνας / γνώσης» διαρκώς ανατροφοδοτούμενη ➤ εφαρμογή αυθεντικής μάθησης και αξιολόγησης <i>Ενδεικτικά:</i> <i>-Αφού ετοιμάσουν ένα ερωτηματολόγιο να διεξάγουν έρευνα στη μαθητική κοινότητα σχετικά με την εκδήλωση ρατσιστικών συμπεριφορών στον σχολικό χώρο. Συζήτηση των αποτελεσμάτων στην ολομέλεια.</i> ➤ ανάπτυξη μεταγνωστικής ικανότητας/αυτόνομη μάθηση ➤ μετασχηματισμός γνώσεων και εφαρμογή δεξιοτήτων σε καταστάσεις της καθημερινής ζωής ➤ αξιοποίηση της αρχής της επικαιροποίησης <i>Ενδεικτικά:</i> <i>- Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, να διαβάσουν την ανάρτηση του Μίλαν Τραϊκόβιτς στα μέσα κοινωνική δικτύωσης σχετικά με την επιλογή του να κρατήσει τη σημαία της Κύπρου στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Συζήτηση και εξαγωγή συμπερασμάτων.</i>	
---	--	--	--

		- Δυνατότητα παρακολούθησης της συνέντευξης του Εμμανουήλ (Μανόλο) Καραλή για τον ρατσισμό https://www.youtube.com/watch?v=5uHfTWAbSiU ➤ εφαρμογή βιωματικής μάθησης: ανιχνεύει στα κείμενα τη βιωμένη εμπειρία άλλων εποχών και αναζητεί σημεία αναφορά για τη δική του/της μαθητή/-τριας ζωής <i>Ενδεικτικά:</i> - Έκφραση προσωπικών εμπειριών και βιωμάτων των μαθητών/-τριών αναφορικά με περιστατικά ρατσισμού στα οποία υπήρξαν μάρτυρες/θύματα/θύτες και συζήτηση στην ολομέλεια – εξαγωγή συμπερασμάτων. ➤ εφαρμογή της διακειμενικής προσέγγισης <i>Ενδεικτικά: ό.π.</i> ➤ εφαρμογή της διαθεματικής προσέγγισης <i>Ενδεικτικά:</i> - Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Λογοτεχνίας να αναζητήσουν λογοτεχνικά κείμενα στα οποία αναδεικνύεται το ζήτημα των διακρίσεων/του ρατσισμού. (Βλ. π.χ «Καπνισμένο Τσουκάλι», Γ. Ρίτσος, «Αλαμπάμα», Κ. Βάρναλης, «Το ποταμάκι με τους γυρίνους», Σ. Δημητρίου) - Να μελετήσουν τη βραβευμένη εικαστική κατασκευή των μαθητών με τίτλο	
--	--	---	--

		<i>«Immigrants» και να προβούν σε σχολιασμό για την παράμετρο της μετανάστευσης.</i> ➤ Αξιοποίηση με υπευθυνότητα των ψηφιακών τεχνολογιών. <i>Ενδεικτικά:</i> <i>-Να ετοιμάσουν podcast με καλεσμένους μαθητές/-τριες με μεταναστευτική βιογραφία.</i> ➤ Στο πλαίσιο των διακαλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, μπορούν να προβούν σε νέες δημιουργίες, που συνδυάζουν άλλα είδη τέχνης με αφορμή το κείμενο που διάβασαν, με τη συνδρομή των ΤΠΕ και την αξιοποίηση των υπάρχοντων ψηφιακών εκπαιδευτικών εργαλείων. ➤ Επιλογή δραστηριοτήτων που επιτρέπουν στους/στις μαθητές/-τριες να έρθουν σε επαφή με τη διαδικασία της γραφής και γενικά της καλλιτεχνικής δημιουργίας ➤ αρχή της «παιδαγωγικής διαφοροποίησης»: διδασκαλία προσανατολισμένη στο επίπεδο ετοιμότητας κάθε παιδιού για την αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας ➤ καλλιέργεια σεβασμού της πολιτισμικής ετερότητας/ σύγκριση προοπτικών (οπτικών γωνιών) από διαφορετικούς πολιτισμούς ή διαφορετικές εθνότητες, όπως εντοπίζονται στα λογοτεχνικά κείμενα – ανάδειξη της ισοτιμίας τους	
--	--	--	--

		• Θέματα για έκφραση – έκθεση (ΕΕ σσ. 119-126) • Λ. Μπουσκάλια «Η πικρή γνωριμία με τον ρατσισμό» (ΘΚ σσ. 232-235) • Α. Φραγκουδάκη «Κοινωνικές ταυτότητες» (ΘΚ σσ. 240-241) • Κ. Καστοριάδης, «Οι ρίζες του μίσους» (ΘΚ σσ. 244-247) Μόνο για άντληση υλικού • ΟΗΕ, Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (ΠΑ κεφ. 3, σ. 73) • Διακήρυξη για τις φυλετικές διακρίσεις και προκαταλήψεις, Το άτομο ως πολίτης της χώρας του (ΠΑ κεφ. 6, σσ. 237-238)	
Κειμενικός Τύπος: Αφήγηση / Επιχειρηματολογία Θεματική Ενότητα: Εργασία - Επαγγελματικός Προσανατολισμός - Ανεργία			
• Θέμα – Θεματολογία - Στρατηγικές κατανόησης κειμένου (π.χ. ερωτήσεις ανοικτού - κλειστού τύπου) • Επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο - ιστορικότητα κειμένου • Μορφές - κώδικες - παράγοντες - τρόποι επικοινωνίας	• Κειμενικό είδος για παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου επανάληψη: επιστολή ή άρθρο ή ομιλία • Εξωτερικά δομικά στοιχεία Κειμενικού Είδους • Εσωτερικά στοιχεία Κειμενικού Είδους (συνοχή – συνεκτικότητα)	➤ καλλιέργεια αναλυτικής και συνθετικής σκέψης <i>Ενδεικτικά: ό.π</i> ➤ καλλιέργεια κριτικής σκέψης/χρήση τεχνικών κριτικής αξιολόγησης (:αξιοποίηση μοντέλων διδασκαλίας και τεχνικών μέσω των οποίων καλλιεργείται η κριτική σκέψη: π.χ. επαγωγική διδασκαλία, μαιευτική μέθοδος, ερωτήσεις ανοικτού τύπου, επικαιροποίηση)	16

• Τρόποι και μέσα πειθούς: Επίκληση στη λογική, Επίκληση στην αυθεντία, Επίκληση στο συναίσθημα • Χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Σκοπός – Ύφος • Σημεία στίξης (λειτουργία) • Κριτική τοποθέτηση (Συνεξέταση - πολυφωνικών - κειμένων) • Πολυτροπικότητα – λειτουργία (το πληροφοριακό/ συναισθηματικό φορτίο εικόνων, γραφημάτων κ.ά.) • Εξωτερικά και Εσωτερικά δομικά στοιχεία του Κειμενικού Είδους • Δομικά στοιχεία παραγράφου (θεματική πρόταση - λεπτομέρειες – κατακλείδα) • Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου • Συνοχή - συνεκτικότητα ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ • Γλώσσα Αφήγησης • Γλωσσικά χαρακτηριστικά Προφορικού Λόγου • Γλωσσικά χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Εκφραστικά μέσα – σχήματα λόγου (π.χ μεταφορική χρήση της γλώσσας) • Λεξιλόγιο:	• Γλωσσικά χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Παραγωγή προφορικού/ γραπτού λόγου: - Περίληψη -Παράγραφος -Ανάπτυξη παραγράφου • Αυτοπαρουσίαση, βιογραφικό σημείωμα, Συνέντευξη για πρόσληψη	<i>Ενδεικτικά: ό.π</i> ➤ καλλιέργεια δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας (Λόγος – Αντίλογος – Σύνθεση) <i>Ενδεικτικά:</i> -Μπορούν να συμμετέχουν σε αγώνες αντιλογίας και αυθόρμητου λόγου που αφορούν «μεγάλα ερωτήματα», τα οποία τίθενται άμεσα ή έμμεσα από τα κείμενα, όπως π.χ. «Επάγγελμα που μου αρέσει ή επάγγελμα με προοπτικές;» «Κυνηγώ τα όνειρα μου στο εξωτερικό ή παραμένω στην πατρίδα μου;» (αγώνας αντιλογίας) / Αυθόρμητος λόγος με θέμα «Η μετανάστευση ο μόνος δρόμος» με αφορμή το άρθρο του Λ. Λαμπριανίδη «Όταν ο Κρόνος τρώει τα καλύτερα παιδιά του» (Έθνος, http://goo.gl/aPw9WX) ➤ ενίσχυση της προσληπτικής ικανότητας μέσω της διαμορφωτικής και εναλλακτικής αξιολόγησης ➤ εφαρμογή διερευνητικής μάθησης / μέθοδος λύσης προβλήματος <i>Ενδεικτικά:</i> - Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. Να αναζητήσουν έρευνες που έχουν γίνει σχετικά με την ανεργία στην Κύπρο και στην Ευρώπη. Προτείνεται να συγκεντρώσουν τις αντίστοιχες πληροφορίες και να παρουσιάσουν οργανωμένα προς συζήτηση στην ολομέλεια τα δεδομένα της έρευνάς τους.	
---	---	--	--

Ετυμολογία, Πολυσημία,
Παραγωγή – Σύνθεση, Συνώνυμα –
Αντώνυμα

- συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης: μαθητοκεντρικό μοντέλο διδασκαλίας, ομαδοσυνεργατική μάθηση, πρακτική της «ενσυναίσθησης», τάξη-«εργαστήριο», εκπαιδευτική διαδικασία ως εμπειρία «έρευνας / γνώσης» διαρκώς ανατροφοδοτούμενη
- εφαρμογή αυθεντικής μάθησης και αξιολόγησης

Ενδεικτικά:

-Διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τις επαγγελματικές προτιμήσεις των μαθητών/-τριών και εξαγωγή συμπερασμάτων. Να παρουσιάσουν τα συμπεράσματά τους σε ένα πολυτροπικό κείμενο.
-Ετοιμασία βιογραφικών σημειωμάτων.

- ανάπτυξη μεταγνωστικής ικανότητας/αυτόνομη μάθηση
- μετασχηματισμός γνώσεων και εφαρμογή δεξιοτήτων σε καταστάσεις της καθημερινής ζωής

- αξιοποίηση της αρχής της επικαιροποίησης

Ενδεικτικά:

Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης να συζητήσουν για το σύγχρονο επάγγελμα των influencers και τις ψευδαισθήσεις που δημιουργεί στους νέους.

- εφαρμογή βιωματικής μάθησης: ανιχνεύει στα κείμενα τη βιωμένη εμπειρία άλλων εποχών

		και αναζητεί σημεία αναφορά για τη δική του/της μαθητή/-τριας ζωής <i>Ενδεικτικά:</i> - Επιλογή προφορικών, γραπτών και ψηφιακών δραστηριοτήτων που επιτρέπουν τη βιωματική συνάντηση με το κείμενο. - Καταγραφή σε προσωπικό ημερολόγιο των εμπειριών, σκέψεων και συναισθημάτων των μαθητών/-τριών που έχουν βιώσει στο σπίτι τους το πρόβλημα της ανεργίας. ➤ εφαρμογή της διακειμενικής προσέγγισης <i>Ενδεικτικά: ό.π.</i> ➤ εφαρμογή της διαθεματικής προσέγγισης <i>Ενδεικτικά:</i> - Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα των Οικονομικών να συζητήσουν για τις ανάγκες της αγοράς, τις προοπτικές των επαγγελμάτων κ.ά. - Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Λογοτεχνίας να αναζητήσουν λογοτεχνικά κείμενα στα οποία παρουσιάζεται το πρόβλημα της ανεργίας (π.χ. Μπέρτολντ Μπρεχτ, «Αυτή η ανεργία») ➤ Αξιοποίηση με υπευθυνότητα των ψηφιακών τεχνολογιών. <i>Ενδεικτικά:</i> - Επιλογή κατάλληλου εποπτικού υλικού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο πρόκλησης	
--	--	--	--

		<i>ενδιαφέροντος, πηγή πληροφόρησης των μαθητών ή/και ως εργαλείο πραγματοποίησης εργασιών</i> <i>Βλ.</i> https://www.youtube.com/watch?v=6KplsPby3eo ➤ Στο πλαίσιο των διακαλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, μπορούν να προβούν σε νέες δημιουργίες, που συνδυάζουν άλλα είδη τέχνης με αφορμή το κείμενο που διάβασαν, με τη συνδρομή των ΤΠΕ και την αξιοποίηση των υπαρχόντων ψηφιακών εκπαιδευτικών εργαλείων. ➤ Επιλογή δραστηριοτήτων που επιτρέπουν στους/στις μαθητές/-τριες να έρθουν σε επαφή με τη διαδικασία της γραφής και γενικά της καλλιτεχνικής δημιουργίας ➤ αρχή της «παιδαγωγικής διαφοροποίησης»: διδασκαλία προσανατολισμένη στο επίπεδο ετοιμότητας κάθε παιδιού για την αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας • Θέματα για έκφραση-έκθεση (ΕΕ σσ. 95-103) • Γρηγόριος Ναζιανζηνός «Η ανάγκη και το κριτήριο του επαγγελματικού προσανατολισμού» (ΘΚ σσ. 214 – 215) • Ε.Π. Παπανούτσος «Εργασία και επάγγελμα» (ΘΚ σσ. 216-219) • Βιογραφικά είδη, βιογραφικό σημείωμα (ΕΕ σσ. 69-84) • Αυτοβιογραφικό σημείωμα / curriculum vitae (ΕΕ σσ. 86-94)	
--	--	---	--

Α)Γραπτή και προφορική/συντρέχουσα αξιολόγηση	2
Β) (Αυτο /Ετερο) αξιολόγηση – Επανάληψη /Εμπέδωση, ενδεικτικά: i) Δομή/οργάνωση παραγράφου, ii) Επιχειρηματολογία (τρόποι και μέσα πειθούς) Καθορισμένα κριτήρια: Συνάφεια Κειμενικού Είδους, σκοπού, επικοινωνιακής περίστασης, επάρκεια περιεχομένου, οργάνωση/ δομή λόγου, γλωσσικές/γραμματικές/λεξιλογικές επιλογές, έκφραση, σύνταξη, στίξη, ορθογραφία, εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία	2
Σύνολο δ.π. Β' τετραμήνου	36